

DECIZIE

30 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Iurie Diaconu,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Victor Burduh, Nicolae Craiu,

juducând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 3 Ucrainene din 13 octombrie 1944, în privința lui

Lobacev Andrei XXX, născut în anul XXX, originar din XXX.

Termenul de examinare a cauzei:

27 ianuarie 2020 - 30 iunie 2020.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 3 Ucrainene din 13 octombrie 1944, Lobacev Andrei, a fost condamnat în baza art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi de termen de 5 ani.

2. Inculpatul Lobacev Andrei a fost declarat vinovat de faptul că, locuind în or. Chișinău, teritoriu temporar ocupat de armata germano-română, fiind predispus împotriva orînduirii sovietice, în noiembrie 1943, a dat consimțământul șefului de recrutare român pentru o colaborare neoficială. Executând dispozițiile autorităților de ocupație, inculpatul a dus o activitate de destabilizare, preocupându-se de depistarea ostașilor sovietici care aveau o atitudine ostilă fața de regimul sovietic și înrolarea în armata germană.

2.1. În cadrul ședinței de judecata, inculpatul Lobacev Andrei și-a recunoscut vinovăția în cele incriminate și a confirmat circumstanțele expuse în rechizitoriu.

3. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 3 Ucrainene din 13 octombrie 1944, în privința lui Lobacev Andrei, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- potrivit prevederilor dispoziției art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, răspunderea penală în baza acestei legi purtau cetățenii, care prin acțiunile lor au cauzat prejudiciu potențialului militar, independenței statale și inviolabilității teritoriale ale URSS. Însă, în cadrul anchetării cazului și examinării în ședința de judecată, n-a fost stabilit că inculpatul Lobacev Andrei, a săvârșit acțiunile indicate în legea nominalizată;

- instanța de judecată a încălcat flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, deși în cazul dat participarea acestuia era obligatorie.

Prin urmare, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Lobacev Andrei în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „prejudiciu potențialului militar, independenței statale și inviolabilității teritoriale ale URSS”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Lobacev Andrei a fost condamnat la 13 octombrie 1944, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 3 Ucrainene, pentru prejudiciu potențialului militar, independenței statale și inviolabilității teritoriale ale URSS, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistată de un apărător, nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Lobacev Andrei în baza art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al armatei nr. 3 Ucrainene din 13 octombrie 1944, privind condamnarea lui **Lobacev Andrei XXX** în baza art. 54¹ lit. a) Cod penal al RSSU, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu Legea Republicii Moldova din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 30 iulie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Victor Burduh

Nicolae Craiu